

Výroční správa o hospodárení obce

Ružiná za rok 2018

V Ružinej, jún 2018

OBSAH

	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Základná charakteristika obce	5
2.1 Geografické údaje	5
2.2 Demografické údaje	6
2.3 Symboly obce	6
2.4 História obce	7
2.5 Kultúrne pamiatky Ružinej	8
2.6 Kultúra	9
2.7 Výchova a vzdelávanie	9
2.8 Hospodárstvo	9
2.9 Organizačná štruktúra obce	10
3. Rozpočet na rok 2017 a jeho plnenie	13
3.1 Príjmy	14
3.2 Výdavky	16
4. Stav a vývoj dlhu	17
5. Doplnujúce informácie k výročnej správe	18
6. Záver	20

1. Úvodné slovo starostu obce

Napriek prvotnému optimizmu, že sa zlepší v našej obci čerpanie eurofondov v tomto volebnom období, musím skonštatovať, že ich čerpanie je zo strany štátu a riadiacich orgánov nepripravené a komplikované. Napriek tomu sme boli úspešní pri podaní žiadosti o dotáciu na projekt „Zvýšenie energetickej hospodárnosti budovy MŠ Ružiná. Tu je to zdĺhavé pre rôzne zdĺhavé procesy administratívy a aj problémom vzniknutým neochotou spolupráce poslancov OZ Ružiná. Aj tak sa nám podarilo získať najvýznamnejšiu dotáciu za posledné roky vo výške 361 000 eur, ktorá nám má priniesť úsporu 12 000 eur ročne.

Okrem toho sme sa zamerali na ďalšie výzvy:

- PPA – Cesty 7.4
- PPA – Projekt rekonštrukcie starého obecného domu 7.2
- PPA – Získanie techniky na zimu a leto pre údržbu obce vo výške 98 tis. eur

Postupne sa nám podarilo cez úrad práce – aktivačná činnosť- zamestnať 15 ľudí cez § 52 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a bolo to pre obec prospešné z dôvodu zveľaďovania obecného majetku ako už KD, čiastočne sme zrekonštruovali miestnosti v KD v počte 7 ks. Na údržbu verejného priestranstva sme zakúpili kosačky, krovínorez, pretože v rozpočte obce sa s takým niečím neuvažovalo.

Podarilo sa získať dotáciu z úradu vlády v objeme 5 tis. eur a v súčte to v realite vychádza na slušne upravený KD s kuchyňou, sklado, krásnym priestorom vedľa javiska a nemalou úsporou po výmene okien a dverí.

Ukončil som kolaudáciu ihrísk, čím do značnej miery stúpol majetok obce, aj keď nerozumným rozhodovaním a uzneseniami bol poškodený o značnú sumu – a to z dôvodu zanedbania údržby obecného majetku.

Z ďalších realizácií rozvojových programov obce je potrebné spomenúť realizáciu rekonštrukcie verejného osvetlenia, ktoré už bolo po životnosti a realizácia bola úspešne ukončená a spláca sa z úspor na energii. Verejné osvetlenie je zazmluvnené včetně servisu a údržby diela. Treba spomenúť aj prípravu ďalších rozvojových akcií a to je:

- Rekonštrukcia ciest o ploche 12 tis. m²,
- Rekonštrukcia chodníkov 2 700 m²,
- Rekonštrukcia námestia,
- Rozšírenie požiarnej zbrojnice DHZ, nakoľko pre jestvujúcu techniku sú priestory stiesnené,
- Rekonštrukcia cintorínskych služieb po drobnej stavebnej úprave, výmena chladiaceho boxu v celkovom objeme 6 tis. eur, včetně zastaraných náterov.

Okrem toho je potrebné spomenúť kultúrne akcie, ktoré boli v značnom objeme v prospech občanov a realizované mimo zdrojov obce.

Podstatná vec sa udiala v oblasti úverového zaťaženia, nakoľko obec koncom r. 2018 nemala žiadne úverové zaťaženie.

Napriek okolnostiam, ktoré nepomáhali rozvoju obce máme ku koncu roka čiastočný posun v rozvoji obce a hospodárky výsledok nám priam prikazuje zveľadiť našu obec a dopriať občanom ďaleko pohodlnejší život.

V Ružinej, 25.6.2019

Jozef Líška
starosta obce

2. Základná charakteristika Obce RUŽINÁ

Obec Ružiná je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Lučenec a Banskobystrického samosprávneho kraja.

2.1 Geografické údaje

Obec Ružiná sa nachádza v Novohradskom regióne v severozápadnej časti Lučeneckej kotliny na sútoku potokov Teplica a Drieňovec.

Obec Ružiná

Zemepisné súradnice obce: 48° 26' SZŠ, 19° 35' VZD, 260 metrov stred obce, 240 - 607 m v chotári. Chotár tvorí vrchovina s veľmi zložitou geologickou stavbou. Obec Ružiná sa pýši svojou malebnou prírodou. Ružinská priehrada, ktorá slúži aj na športovo rekreačné využitie a prírodné rezervácie Ružinské jelšiny, Pobrežie Ružinej.

Celková rozloha obce je 10 851 146 m².

Obec Ružiná susedí s obcami Divín a Lovinobaňa z hľadiska cestnej dostupnosti. S obcou Tuhár z hľadiska katastrálnych území. Pričom vzdialenosť od hlavnej cesty E571 v smere Zvolen – Lučenec predstavuje 5 km od obce Lovinobaňa.

2.2 Demografické údaje

Hustota obyvateľov: 80,3 /km²

Národnostná štruktúra: slovenská národnosť

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu: rímsko-katolíci, evanjelici a.v.

Vývoj počtu obyvateľov k 1.1.2018: **868**

- narodení: 6
- zomrelí: 7
- prihlásení: 10
- odhlásení: 7
- počet obyvateľov k 31.12.2018: **870**

2.3 Symboly obce

Erb obce:

V Heraldickom registri Slovenskej republiky je zaevidovaný v tejto podobe: v modrom štíte medzi dvomi malými, kolmo postavenými striebornými radlicami (čerieslom a lemešom) vyrastá z červeného, zlato lemovaného srdca zlatá trojruža s dvomi pukmi na zelenej listnatej stopke.

Vlajka obce:

Vlajka obce pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej, žltej, červenej, bielej a modrej. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Symboly obce sú zaevidované v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou R-8/95.

2.4 História obce

Najstaršie stopy po ľudskom osídlení v okolí Ružinej sa nachádzajú v jaskyni Mara medvedia, kde archeologický prieskum zistil keramiku pilínskej kultúry (1500 – 1250 pred n.l.) z doby bronzovej. Obec Ružiná vznikla pravdepodobne v 13. až 14. storočí, lebo organizovaná kolonizácia je dokladovaná z tohto obdobia na divínskom panstve, kde vznikli početné nové šoltýske usadlosti – Lehoty. Prvú písomne doloženú zmienku o Ružinej pod názvom Rosalehota máme až z roku 1499, ktorá patrila Divínskemu hradnému panstvu. Etymologický názov Rosalehota sa odvádza od latinského názvu Ruže, čiže Ružová Lehoty, podľa ľudovej etymológie divými ružami zarastené údolie, ktoré sa stalo aj miestom odpočinku kráľovských a zemepánskych poľovačiek. Pod Božíkovom a Kopaňami sa dodnes hojne vyskytujú divé ruže. Ruža je atribútom svätej Alžbety Durinskej. Postupne sa z Rosalehoty ustálilo pomenovanie Ružiná, kým Lehota sa definitívne vypustila z pôvodného pomenovania od roku 1920. Už v 17. storočí sa v obci používalo pečatidlo, v ktorom zo srdca vyrastá trojruža. Vľavo a vpravo od nich sú písmená S a F (pravdepodobne iniciálky zemepána Sigismundus Forgách) a radlica (čerieslo a lemeš) s latinským kruhopisom SIG. POSSES. ROSA LEHOTA 1670 (v preklade „Pečať obce Ružová Lehota).

Obecná pečať z Ružinej - rok 1670

V roku 1553 Ružiná ako Rosalehota patrila do okresu slúžneho Juraja Madácha. V roku 1554 patrila hradu Šomoška. Tento hrad dobyli Turci 31. júla 1575. Ružiná v roku 1596 mala 11 poddanských usadlostí. V roku 1687 mala Ružiná 21 poddanských domácností. V roku 1720 spísali 16 poddanských domácností a 1 zemiansku domácnosť. V obci zaregistrovali mlyn. Skoro každá sedliacka usadlosť mala ovocné záhrady, vinice a pri domoch pestovali aj ruže. V roku 1775 obyvatelia Ružinej postavili murovaný rímsko-katolícky kostol. Ružiná bola poddanská obec, ktorá patrila do haličského panstva, rentu odvádzala od roku 1767. Prvý súpis obyvateľov v Uhorsku (1784-1787) pre obec Ružínú (r. 1786 Róscha-Lehota) uvádza 40 domov, 75 rodín, počet obyvateľov 396. V roku 1826 bol zemepánom Ružinej gróf Karol Zichy. Obyvatelia sa živili väčšinou poľnohospodárstvom. V okolí Ružinej odpradáвна existovala aj banská ťažba. V miestach terajšej Banskej breziny, Siedmimi chotármi boli bane na zlato a striebro. V roku 1913 štatistický lexikón uvádza:

Ružiná (Rózsaszálás), malá obec, Novohradská župa, okres Halič, počet domov 105, počet obyvateľov 546, notársky obvod a štátna matrika v Divíne, zákonná stolica Ballassagyarmat, okresný súd s právomocou úradu pozemkových kníh Lučenec, žandárske sídlo Divín, posledný telegraf Lovinobaňa, posledná pošta Divín.

V roku 1920 sa definitívnym názvom obce stáva Ružiná. V roku 1921 obec mala 528 obyvateľov. V roku 1947 má 682 obyvateľov, v roku 1972 má 891 obyvateľov, katastrálna výmera obce 1 085 ha. V katastri obce bolo v roku 1973 vybudované vodné dielo na ploche 170 ha. Jeho vybudovaním sa zabezpečuje ochrana pred povodňami, slúži na zavlažovanie, je vyhlásené za rybársky revír.

Už v 19. storočí začala ťažba vápenca, ktorý sa tu aj spracúval na rôzne drvené a mleté frakcie využívané v kamenárstve, stavebníctve i poľnohospodárstve. V roku 1909 začala ťažba magnezitu, v r. 1913 bola postavená lanovka do Lovinobane, ktorou bol dopravovaný magnezit. Pieskové, tzv. honkové bane sa nachádzali na pozemkoch dr. Jána Forgáča z Haliče, neďaleko vápencových lomov. Ťažil sa tu kvarcitový piesok, vhodný na odlievanie malých odliatkov. Ťažil sa v dvoch malých ložiskách pri Ružinej a odvážal sa do zlievárni do Lučenca, Cinobane, Filákovce a Ózdu. Pod Bôžikovom sa ťažil lomový kameň. V Ružinej v období prvej ČSR a prvej SR bola aj výrobňa škridlí. Škridle sa vyrábali pod značkou „GATUR“.

2.5 Kultúrne pamiatky Ružinej

Kostol v Ružinej z r. 1750 má patróna Sv. Františka z Assisi – je to jednolod'ová stavba dĺžka 14,45 m šírka 7,75m s rovným uzáverom, pristavanou sakristiou a predstavanou vežou. Priestory sú zaklenuté pruskými klenbami. Nad vstupom je murovaný chór s mrežou v parapete. Fasády sú členené pilastrami, na podstrešnej rímse majú obličkový vlys. Veža je zastrešená podkasaným ihlanom. Pôvodne tu boli tri zvony, veľký o váhe 318 kg, stredný 140 kg a malý 45 kg. Jeden bol rekvirovaný v 1. svetovej vojne a druhý pukol. V súčasnosti sú vo veži znova 3 zvony. Hlavný oltár tvorí reliéf sv. Franstiška z Assisi, na ľavej strane oltára stojí socha sv. Alžbety a na pravej strane socha sv. Jozefa, polychrómové drevorezby. V roku 1927 bol kostol značne poškodený bleskom. Ďalšie opravy sa konali v rokoch 1947, 1980, 1994, 1995, 1996, 1997.

Kostol sv. Františka v Ružinej

Kaplnka – nachádza sa smerom k vápencovému lomu pri prameni Pod káplonkou. Pôvodne bola zhotovená z kameňa a tehál v 19. storočí, pôdorys 3 x 2 m, výška 3 m, zaklenutá klenba s obrazom Panny Márie, kovaný ozdobný plot. V okolí sú vysadené pamätné stromy. Opravami fasády kaplnky sa odstránila pôvodná architektúra i datovanie.

Kaplnka

Cintorín – leží na svahu s *krížovou cestou* so 14 stanicami, obrazy boli pôvodne v kostole, ich autorom bol Gerhard Fugel, tlač Max Hirner z Mníchova.

2.6 Kultúra

Kultúrny a spoločenský život v obci zabezpečuje:

- Kultúrny dom
- Miestna knižnica
- Rímsko-katolícky kostol

2.7 Výchova a vzdelávanie

Výchovu a vzdelávanie detí v obci v súčasnosti poskytuje:

- Základná škola Ružiná (1. – 4. roč.) - bez právnej subjektivity
- Materská škola Ružiná - bez právnej subjektivity

Na mimoškolské aktivity je zriadený:

- Školský klub detí pri ZŠ Ružiná

2.8 Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci:

- CBA – predajňa potravín
- Potraviny Anka
- Fresh – zmiešaný tovar

- Espresso
- Pizza & bar
- FOXPOWER, spol. s r.o. – výkon zemných prác
- BUILDING JOB Líška spol. s r.o - stavebné práce
- PILIPS spol. s r.o. – rekreačné zariadenie
- STARES Plus spol. s r.o. – rekreačné zariadenie
- ERAT spol. s r.o. – rekreačné zariadenie
- SVP š.p. odštepny závod Banská Bystrica – rekreačné zariadenie

2.9 Organizačná štruktúra obce do 4.12.2018

Starosta obce: **Jozef Líška**

Zástupca starostu obce: prof. Ing. Mikuláš Šupín, CSc.

Hlavný kontrolór obce: p. Lýdia Banašová

Obecné zastupiteľstvo: prof. Ing. Mikuláš Šupín, CSc.
 p. Anna Lehotáková
 p. Anežka Čemanová
 p. Dušan Karásek
 p. Ján Pivka
 p. Renáta Fajkošová
 p. Ondrej Líška

Komisie:

1. Komisia pre školstvo, kultúru, šport a sociálne veci
2. Komisia životného prostredia a cestovného ruchu
3. Komisia ekonomická
4. Komisia pre rómske záležitosti
5. Komisia hospodárska a stavebná

2.10 Organizačná štruktúra obce od 5.12.2018

Starosta obce: **Jozef Líška**

Zástupca starostu: do 31.12.2018 nebol menovaný žiadny poslanec

Hlavný kontrolór obce: p. Lýdia Banašová

Obecné zastupiteľstvo: Ing. Ondrej Kliment
 p. Anna Lehotáková
 Ing. Ondrej Baline
 Ing. Ján Iždinský
 Ing. Jaroslav Rajman
 p. Jozef Fízel
 Mgr. Marek Kliment

Komisie:

1. Komisia pre kultúru a šport
2. Komisia stavebná a životného prostredia
3. Komisia ekonomická
4. Komisia ochrany verejného záujmu

Obecné zastupiteľstvo (OZ) je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov, zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Funkčné obdobie OZ sa končí zložením sľubu poslancov novozvoleného obecného zastupiteľstva na štyri roky.

Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce: určuje zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce, schvaľuje rozpočet a jeho zmeny, kontroluje jeho čerpanie, schvaľuje záverečný účet obce, rozhoduje o prijatí úveru, alebo pôžičky, schvaľuje územný plán obce, rozhoduje o zavedení a zrušení miestnej dane a ukladá miestny poplatok, vyhlasuje miestne referendum, určuje plat starostu a hlavného kontrolóra, volí a odvoláva hlavného kontrolóra, schvaľuje štatút obce, rokovací poriadok OZ a zásady odmeňovania poslancov, zriaďuje, zrušuje a kontroluje rozpočtové a príspevkové organizácie obce, schvaľuje združovanie obecných prostriedkov, zriaďuje a zrušuje orgány potrebné na samosprávu obce, udeľuje čestné občianstvo obce, obecné vyznamenania a ceny, ustanovuje erb obce, pečat' obce, prípadne znelku obce.

Obecné zastupiteľstvo môže zriaďovať komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány. Komisie sú zložené z poslancov a z ďalších osôb zvolených obecným zastupiteľstvom. Zloženie a úlohy komisií vymedzuje obecné zastupiteľstvo.

Hlavný kontrolór obce – volí a odvoláva ho obecné zastupiteľstvo, je zamestnancom obce, vzťahujú sa na neho všetky práva a povinnosti ostatného vedúceho zamestnanca. Bez súhlasu OZ nesmie podnikat', alebo vykonávať inú zárobkovú činnosť a byť členom riadiacich, kontrolných, alebo dozorných orgánov právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť. Funkcia hlavného kontrolóra je nezlučiteľná s funkciou poslanca, starostu, člena orgánu právnickej osoby ktorej zriaďovateľom je obec, iného zamestnanca obce.

Obecný úrad – zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených OZ, zabezpečuje písomnú agendu orgánov obce a orgánov OZ a je podateľňou a výpravňou písomností obce, zabezpečuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie OZ, obecnej rady a komisií, vypracúva písomné vyhotovenia rozhodnutí obce, vykonáva nariadenia, uznesenia OZ a rozhodnutia obce. Prácu obecného úradu riadi starosta. Organizáciu obecného úradu, počet zamestnancov a ich pracovné činnosti ustanovuje organizačný poriadok obecného úradu.

- **Sídlo:** Obecný úrad, Ružiná 102, 985 52 Divín
- **IČO:** 00316393 **DIČ:** 2021250979
- tel. číslo: 047/4396116
- e-mail: starosta.ruzina@gmail.com
- web: www.ruzina.eu
- Bankové spojenie: Prima banka Slovensko, a.s., pobočka Lučenec
- Číslo účtu IBAN: SK71 5600 0000 0060 4801 7001

Zamestnanci obce:

- Administratívna pracovníčka – dane a poplatky, register obyvateľov, register adries, pokladňa, stavebná agenda, školská jedáleň, ...
- Ekonómka – účtovníctvo, financie, rozpočtovníctvo, dotácie, mzdy, personalistika, majetok obce, štatistiky...
- Hlavná kontrolórka obce
- Pomocná sociálna pracovníčka (projekt z UPSVaR – do 31.5.2018)
- Pomocná administratívna pracovníčka (projekt z UPSVaR od 1.11.2018)
- Pomocný pracovník údržby budov a areálov (projekt z UPSVaR do 31.5.2018)
- Pomocný pracovník pre údržbu areálov (projekt z UPSVaR od 1.7.2018)
- Pomocný pracovník údržby budov a areálov (projekt z UPSVaR od 1.11.2018)
- Koordinátor AČ
- Upratovačka OcU
- MŠ – riaditeľka, 3 učiteľky, upratovačka (1 učiteľka projekt z UPSVaR)
- ZŠ – riaditeľka, 2 učitelia, vychovávateľka, upratovačka
- ŠJ – 2 kuchárky

Zamestnanci na dohodu:

- Technik BOZP
- Knihovník
- Správca internetovej stránky obce
- Právnik
- Správca domu smútku
- Kontrola plynových zariadení (kurič) ZŠ, MŠ
- Elektrikár
- Údržbár
- Vodár
- Učiteľ náboženstva

3 Rozpočet na rok 2018 a jeho plnenie

Hospodárenie obce Ružiná v priebehu roka 2018 ovplyvňovala skutočnosť, že obec mala schválený rozpočet v mesiaci december 2018 a preto podľa § 11 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy hospodárila takmer celý rok podľa schváleného rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom výdavky uskutočnené počas rozpočtovaného provizória nemohli v každom mesiaci prekročiť 1/12 celkových výdavkov schváleného rozpočtu obce za rok 2017.

V tomto období obec nemohla poskytovať žiadne dotácie z rozpočtu obce, realizovať žiadne rozvojové programy, teda zabezpečovala len bežné prevádzkové výdavky obce vrátane školy a školských zariadení.

Rozpočet obce na rok 2018 bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 2/5 11.decembra 2018 so schodkom -99 348 € (bez finančných operácií), vrátane finančných operácií s použitím rezervného fondu obce s prebytkom +81 907 €. Bol zostavený bez programovej štruktúry v súlade s § 4 ods. 5 zákona 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov. Koncom roka bolo vykonané rozpočtové opatrenie č. 1 k 31.12.2018 – úpravy rozpočtu účelovo určených prostriedkov zo ŠR hlavne na úseku školstva a sociálnych služieb, ktoré v zmysle zákona č. 583/2004 Z.z. nepodlieha schváleniu OZ. Celkové príjmy na rok 2018 boli v rozpočte schválené vo výške 690 515 €, z toho bežné príjmy tvoria 500 260 €, kapitálové príjmy 0 € a príjmy finančných operácií 190 255 €.

Celkové výdavky boli schválené vo výške 608 608 €, z toho sú bežné výdavky v objeme 419 608 €, kapitálové výdavky v čiastke 180 000 € a výdavky finančných operácií 9 000 €.

Bolo vykonané 1 rozpočtové opatrenia. Rozpočtové opatrenie č. 1 - v rozpočte boli vykonané len úpravy týkajúce sa prenesených kompetencií štátu formou transferov zo štátneho rozpočtu. Jedná sa o účelovo určené prostriedky zo ŠR hlavne na úseku školstva a sociálnych služieb a presun medzi položkami, ktoré v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy č. 583/2004 nepodlieha schváleniu OZ. Úpravu príjmov a výdavkov zrealizovala účtovníčka obce na zrealizovanie rozpočtu pred ročnou účtovnou závierkou k 31.12.2018.

Upravený rozpočet k 31.12.2018 a jeho plnenie bolo v nasledujúcej výške:

V EURÁCH		
	<u>UR k 31.12.2018:</u>	<u>Skutočnosť k 31.12.2018</u>
Príjmy celkom	714 561,00	542 928,00
z toho: bežné príjmy	519 306,00	516 786,00
kapitálové príjmy	5 000,00	5 000,00
finančné operácie	190 255,00	21 143,00
Výdavky celkom	633 438,00	424 645,00
z toho: bežné výdavky	439 438,00	410 645,00
kapitálové výdavky	185 000,00	5 000,00
finančné operácie	9 000,00	9 000,00

Po vykonaných úpravách bol rozpočet obce prebytkový vo výške +81 121 €. S Bežný rozpočet bol prebytkový vo výške +79 868 €, kapitálový rozpočet – 180 000 a finančné operácie boli +181 255 €.

V rámci rozpočtového provizória boli realizované len nevyhnutné bežné prevádzkové výdavky.

Celkove je možné finančné hospodárenie obce za rok 2018 hodnotiť pozitívne, keď celkové príjmy dosiahli objem 542 928 € a výdavky sa čerpali vo výške 424 645 €. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami je kladný vo výške + 118 283 €.

3.1 Príjmy

V skutočnosti k 31.12.2018 plnenie celkových príjmov dosiahlo objem 542 928 €, čo predstavuje 75,98 % plnenie upraveného rozpočtu. Na tomto priaznivom plnení sa podieľajú bežné príjmy, kapitálové príjmy a príjmy z finančných operácií.

Z celkových príjmov dosiahli príjmy z vlastných zdrojov 383 876,- €, príjmy zo štátneho rozpočtu a fondov 142 846 €, poplatky stravné v ŠJ 16 206,- €.

Bežné príjmy

Bežné príjmy spolu dosiahli k 31.12.2018 objem 516 786,- €, čo predstavuje 99,51 % plnenie ročného rozpočtu. Z celkových bežných príjmov tvoria príjmy z vlastných zdrojov 357 734,- € a príjmy zo štátneho rozpočtu a fondov 142 846,- €, poplatky za stravné v ŠJ 16 206,- €. V porovnaní s rokom 2017 sú bežné príjmy vyššie o 65 509,- €. Nárast zaznamenávame najmä u daňových príjmov + 33 808,- €, u transferov a grantov zo ŠR a fondov +21 434,- € a zníženie nedaňových príjmov o 5 941,- €.

Daňové príjmy celkom k 31.12.2018 dosiahli objem 348 339,- €, čo je 98,14 % plnenie ročného rozpočtu. Plnenie daňových príjmov podľa druhov je nasledovné:

Daň z príjmov fyzických osôb poukazovaná územnej samospráve dosiahla za sledované obdobie plnenie vo výške 303 091,- €, čo predstavuje 100,00 % plnenie upraveného rozpočtu. Oproti skutočnosti 2017 je plnenie na tejto dani vyššie o 37 291,- €.

Daň z nehnuteľností dosiahla spolu 32 360 €, čo je 93,43 % plnenie rozpočtu. Z tohto objemu tvorí daň z pozemkov 15 334 € a daň zo stavieb 17 026 €. Ku koncu roku obec eviduje nedoplatky na dani z pozemkov a dani zo stavieb za r. 2018 u 63 daňovníkov v celkovej výške 6 402,14 €.

Daň za psa dosiahla plnenie vo výške 819,- €, čo je 101,74 % ročného rozpočtu.

Daň za nevýherné hracie automaty dosiahla plnenie vo výške 0 €, čo je 0 % ročného rozpočtu.

U dani za ubytovanie je skutočné plnenie vo výške 1 440 €, čo predstavuje 53,34 % plnenie.

Na **dani za užívanie verejného priestranstva** sa získalo 273,- €, čo je 9,10 % plnenie.

Daň za komunálne odpady a drobné stavebné odpady dosiahla plnenie vo výške 10 356 €, čo je 97,46 % plnenie rozpočtu. K 31.12.2018 obec eviduje na tejto dani nedoplatok u 97 daňovníkov vo výške 8 038,62 €. Jedná sa prevažne o občanov, ktorí sú v hmotnej núdzi.

Nedaňové príjmy dosiahli objem 14 393 € a tým 119,64 % plnenie rozpočtu. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku sú príjmy nižšie o 5 941 €.

U **príjmov z úhrad za vydobyté nerasty** bolo získaných 518 €.

U **príjmov z prenájmu budov a priestorov** sa rozpočet splnil na 96,18 %, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje príjem 2 693 €.

Z prenájmu strojov bolo získaných 332 €, čo je 100,00 % plnenie.

Na 41,43 % bol splnený rozpočet u **ostatných** poplatkov, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 1 243 €. Príjmy boli získané za overovanie podpisov, listín a správne poplatky v rámci stavebného konania.

Poplatky a platby za predaj a poskytované služby dosiahli objem 696 €, čím bol celoročný rozpočet splnený na 248,57 %. Príjmy boli získané za hlásenie v miestnom rozhlase vo výške 329 €, a 350 € za predaj výrobkov, tovarov a služieb – údržba – kosenie pre SVP.

Z poplatkov za MŠ obec získala 410 € a z **poplatkov za ŠKD** 360 €, čím bol rozpočet splnený na 96,24 %.

Za **stravné** od zamestnancov obce (0cÚ, MŠ, ZŠ, ŠKD a ŠJ) bolo získaných 4 739 €, čo je 135,41 % plnenie rozpočtu.

Na **úrokoch** z účtov bolo získaných 1 141 € a na **príjmoch z výťažkov lotérií** bolo obci poukázaných 177 €.

Z vratiek a príjmov z dobropisov bolo získaných 1 151 € a to preplatky z ročného zúčtovania zdravotného poistenia a preplatky pri vyúčtovaní elektrickej energie a plynu 933 €.

Bežné granty a transfery boli k 31.12.2018 obci poskytnuté vo výške 137 846 €, čím je ročný rozpočet splnený na 100,00 %. Rozhodujúcu časť predstavujú **transfery zo štátneho rozpočtu na prenesené kompetencie štátu**. Jedná sa o nasledovné transfery:

- normatívne výdavky ZŠ 93 653 €,
- výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia 1 950 €,
- vzdelávacie poukazy pre žiakov ZŠ 1 133 €,
- projekt ZŠ 150 €,
- evidenciu obyvateľstva 309 €,
- starostlivosť o životné prostredie 83 €,
- výchova a vzdelávanie 5-ročných detí MŠ 3 580 €,
- osobitný príjemca rodinných prídavkov (záškoláctvo) 2 888 €,
- sociálne dávky (rodičia záškolákov) 627 €,
- príspevok na učebnice 40 €,
- dotácia pre DHZ 3 000 €,
- podpora výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením - pre deti v hmotnej núdzi 5 340 €,
- podpora výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením – pre deti v hmotnej núdzi 813 €,
- voľby 551 €,
- projekt z UPSVaR – učiteľka MŠ 7 057 €,
- projekt z UPSVaR – dobrovol.činnosť 50 €,
- projekt UPSVaR – materiál AČ 3 248 €,
- projekt UPSVaR – mzda koordinátor 4 026 €,
- projekt UPSVaR-mzda zamestnanci 9 346 €,

Zostatok dotácií z roku 2018 vo výške 14 225 € bol vyčerpaný do 31.3.2019.

Kapitálové príjmy

Na rok 2018 kapitálové príjmy neboli rozpočtované. V roku 2018 obec mala kapitálový príjem 5 000 € - dotácia na základe uznesenia vlády číslo 256 z 30.5.2018 – na výmenu okien na sále kultúrneho domu.

Finančné operácie

Prostredníctvom príjmových finančných operácií boli prevedené nevyčerpané finančné prostriedky ŠR z roku 2017 – základná a materská škola vo výške 10 255 € na financovanie výdavkov základnej školy a materskej školy, zostatok prostriedkov ŠJ z roku 2017 v sume 888 € a finančná zábezpeka na MŠ 10 000 €.

3.2 Výdavky

Výdavky celkom k 31.12.2018 sú vyčerpané vo výške 424 645 €, čo je 67,04 % plnenie upraveného rozpočtu.

Na celkových výdavkoch sa bežné výdavky podieľajú čiastkou 410 645, kapitálové výdavky 5000 € a finančné operácie čiastkou 9 000 €.

Výdavky financované z vlastných zdrojov obce predstavujú 62,55 % z celkového objemu a výdavky financované zo ŠR a fondov predstavujú 37,45 % z celkového objemu.

Bežné výdavky

Bežné výdavky dosiahli plnenie vo výške 410 645 čo je 93,44 % plnenie upraveného rozpočtu a boli hradené z vlastných zdrojov vo výške 271 603 € a z dotácií zo ŠR, fondov a grantov vo výške 123 621 €, stravné ŠJ 15 421 €.

V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku je plnenie bežných výdavkov vyššie o 62 314 €. Čerpanie výdavkov v porovnaní s upraveným rozpočtom je nasledovné: výkonné a zákonodarné orgány 90,85 %, finančné a rozpočtové náležitosti 114,00 %, všeobecné verejné služby inde neklasifikované 91,84 %, transakcie verejného dlhu 36,35 %, ochrana pred požiarmi 84,85 %, všeobecná pracovná oblasť 92,00 %, cestná doprava 122,80 %, nakladanie s odpadmi 96,69 %, rozvoj obcí 59,63 %, verejné osvetlenie 77,44 %, rekreačné a športové služby 68,49 %, kultúrne služby 98,34 %, vysielacie a vydavateľské služby 50,00 %, náboženské a iné spoločenské služby 16,75 %, predprimárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou 99,88 %, primárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou 97,25 %, vzdelávanie nedefinované podľa úrovne 103,90 %, vedľajšie služby poskytované v rámci primárneho vzdelávania 97,80 %, staroba 100 %, rodina a deti 100 %, sociálna pomoc občanom v HN 97,92 %.

Bežné výdavky financované **z vlastných zdrojov** boli použité predovšetkým na financovanie samosprávnych funkcií obce – nakladanie s odpadom, úpravu miestnych komunikácií, verejné osvetlenie, verejnú zeleň a verejné priestranstvá, prevádzka kultúrneho domu, miestnej knižnice, športových areálov, domu smútku a cintorína, miestny rozhlas,

činnosť obecného úradu a obecného zastupiteľstva, ako aj financovanie originálnych kompetencií na úseku školstva (materská škola, školský klub detí a školská jedáleň).

Bežné výdavky hradené z **dotácií zo ŠR a fondov** boli použité najmä na financovanie prenesených kompetencií štátu na úseku školstva, ochrany životného prostredia, evidencie obyvateľstva a sociálnej starostlivosti – hmotná núdza.

Kapitálové výdavky

V roku 2018 boli čerpané kapitálové výdavky na výmenu okien kultúrneho domu v čiastke 5 000 €.

Finančné operácie

Výdavky **finančných operácií** dosiahli plnenie 9 000 € a predstavujú splátky istiny dlhodobého bankového úveru a boli hradené z vlastných zdrojov obce.

Hospodárenie obce Ružiná bolo v roku 2018 priaznivé najmä vplyvom vyšších príjmov z podielových daní, ale tiež aj nedaňových príjmov.

Disponibilný objem finančných prostriedkov koncom roka umožnil úhradu takmer všetkých faktúr za vykonané práce a služby. K 31.12.2018 predstavovali neuhradené faktúry z bežného obchodného styku čiastku 5 479,77 €. Jedná sa predovšetkým o faktúry týkajúce sa roku 2018 doručené na úrad do 15.1.2019.

Pri porovnaní plnenia celkových príjmov a celkových výdavkov za rok 2018 je možné konštatovať prebytkové rozpočtové hospodárenie, keď celkové príjmy obce boli o 118 284 € vyššie ako výdavky. V bežnom rozpočte bol vykázaný prebytok príjmov v porovnaní s výdavkami 106 141 €.

Kapitálový rozpočet: príjmy = výdavky, výsledok 0.

V oblasti finančných operácií boli príjmy z prevodu nevyčerpanej dotácie ŠR z roku 2017 na úseku základnej školy a materskej školy 10 255, zostatok prostriedkov ŠJ z roku 2017 v sume 888 €, finančná zábezpeka MŠ 10 000 a výdavky vo výške 9 000 € na splátku úveru, čím vznikol prebytok 12 143 €.

Vyčíslenie výsledku hospodárenia v zmysle zákona č. 583/2001 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, § 10 ods. 3 písm. a) a b) je uvedené v záverečnom účte obce Ružiná za rok 2018.

4 Stav a vývoj dlhu

Zostatok celkového dlhu k 31.12.2018 na splátkach istín úverov je 0,00 €. V roku 2018 bola na istinách úveru uhradená čiastka 9 000 € a splátky úrokov z úveru boli uhradené vo výške 94,50 €.

V zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy podiel celkového dlhu bez úverov z bývalých štátnych fondov nesmie prekročiť 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka a suma ročných splátok nesmie prekročiť 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka. Skutočné bežné príjmy obce v roku 2017 činili 451 277 €.

Stav k 31.12.2018:

Celkový dlh istiny

0,00 €

Podiel celkového dlhu na skutočných bežných príjmoch	0,00 %
--	--------

Suma ročných splátok bez úverov štátnych fondov	9 000,00 €
Podiel ročných splátok na skutočných bežných príjmoch	2,31 %

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že obec zákonom stanovené pravidlá pri návratných zdrojoch financovania dodržiava.

5 Doplnujúce informácie k výročnej správe

a) Vývoj a stav, významné riziká

Vývoj hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami v priebehu roka 2018 bol ovplyvnený oneskoreným schválením rozpočtu a čiastočne to ovplyvnilo aj čerpanie bežných výdavkov.

V skutočnosti je k 31.12.2018 plnenie príjmov vykázané na 75,98 % rozpočtu a výdavky celkom sú vyčerpané na 67,04 %. Bežný rozpočet dosiahol v oblasti príjmov plnenie na 99,51 % a v oblasti čerpania výdavkov na 93,44 %.

Výsledok hospodárenia obce za rok 2018 porovnaním bežných a kapitálových príjmov a bežných a kapitálových výdavkov v zmysle § 10 ods. 3 a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je prebytok vo výške 106 141 € a bude riešený v návrhu záverečného účtu obce za rok 2018.

Obec vedie účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, Opatrenia MF SR z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky, uverejnené pod č. MF/16786/2007-31 a jeho novelizácie č. MF/27059/2008-311 zo dňa 17.12.2008. V účtovníctve sleduje a vykazuje vynaložené náklady a výnosy podľa časového hľadiska súvisiace s účtovnými prípadmi týkajúcimi sa roku 2018.

Na základe výkazu Súvaha Úč ROPO SFOV 1-01 je stav majetku a zdrojov krytia nasledovný:

Aktíva tvoria:	€
Neobežný majetok spolu	1 549 433,26
Z toho:	
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	1 383 229,26
Dlhodobý finančný majetok	166 204,00
Obežný majetok spolu	551 595,48
Z toho:	
Zásoby	0,00
Pohľadávky	27 926,36
Finančné účty	523 669,12
Poskytnuté návratné fin. výpomoci	0,00
Časové rozlíšenie	349,19

Aktíva spolu: 2 101 377,93

Pasíva tvoria:

Vlastné imanie 1 684 992,63

Záväzky 71 768,72

Bankové úvery 0,00

Časové rozlíšenie 344 616,58

Pasíva spolu: 2 101 377,93

Podľa účtovnej evidencie a výkazu ziskov a strát Úč. ROPO SFOV 2-01 bol vývoj nákladov a výnosov za rok 2018 vykázaný nasledovne:

<u>Ukazovateľ</u>	<u>Suma v €</u>
Náklady na materiál a energie	72 146,05
Služby	44 659,20
Osobné náklady	290 622,47
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	10 953,50
Dane a poplatky	60,00
Odpisy, rezervy, oprav.položky, časové rozlíšenie	70 118,03
Finančné náklady	933,07
Náklady na transfery	0,00
Náklady spolu	489 492,32
Tržby za vlastné výkony	20 871,90
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	357 167,11
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	4 166,21
Zúčtovanie rezerv, opravných položiek	600,00
Finančné výnosy	1 141,08
Výnosy z transferov a rozp.príjmov obce	174 378,62
Výnosy spolu	558 324,92
Splatná daň z príjmov	189,77
Výsledok hospodárenia po zdanení – zisk	+ 68 642,83

Výsledok hospodárenia vykázaný v účtovníctve – porovnaním nákladov a výnosov k 31.12.2018 je zisk vo výške + 68 642,83 €. Tento výsledok hospodárenia je ovplyvnený vyššími výnosmi ako v daňovej, tak aj v nedaňovej oblasti. V zmysle postupov účtovania pre obce sa dosiahnutý výsledok hospodárenia nerozdeľuje, resp. strata sa nezúčtováva na ťarchu budúcich období.

b) Po skončení účtovného obdobia nenastali udalosti osobitného významu s dopadom na hospodárenie roku 2018.

c) Predpokladaný vývoj v činnosti obce - v roku 2019 obec plánuje rekonštrukciu materskej školy a rekonštrukciu miestnych komunikácií v obci - v prípade vytvorenia dostatočných zdrojov na realizáciu akcií.

d) Obec Ružiná nevykonáva činnosť v oblasti výskumu a vývoja.

e) Obec nenadobudla nové vlastné akcie.

f) Výsledok hospodárenia je riešený v záverečnom účte obce za rok 2018.

g) Obec nemá organizačné zložky v zahraničí.

6 Záver

Táto výročná správa sa vyhotovuje za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018, podľa výsledkov účtovnej závierky za IV. Q. Účtovná závierka bola odovzdaná na MF SR prostredníctvom systému RIS SAM v zákonom stanovenom termíne v elektronickej podobe. V budúcnosti bude obec aj naďalej zabezpečovať plnenie úloh v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Vypracovala: Ing. Kralinská Anna
V Ružinej, dňa 4.6.2019

Predkladá: **Jozef Líška, starosta obce**

Táto výročná správa bola schválená uznesením OZ č. 6/6 dňa 27.6.2019

Použité materiály:

Drenko, J., Šupín, M: Ružiná (monografia), Obec Ružiná 1999
Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
www.ruzina.eu